

สรุปการดำเนินงานของกองทุนฯ ปีงบประมาณ 2564

กองทุนฯ ได้จัดทำแผนกลยุทธ์สำหรับปีงบประมาณ 2562-2564 เพื่อรองรับบทบาทหน้าที่การเป็นหน่วยงานแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน แผนงานสำหรับปีงบประมาณ 2564 ประกอบด้วย 3 แผนงานหลักที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2563 ดังนี้

1. การเตรียมกระบวนการรองรับแผนการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน (Resolution Plan)
กองทุนฯ ได้ร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ศึกษาเครื่องมือและจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และซักซ้อมการปฏิบัติเสมือนจริง (Simulation) เพื่อให้มั่นใจว่ากองทุนฯ ในฐานะ Resolution Operator จะสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเมื่อเกิดวิกฤติ

2. การพัฒนาบุคลากรและระบบงานให้มีความพร้อมรองรับการปฏิบัติงาน Resolution Unit
กองทุนฯ ได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้รองรับและสอดคล้องกับงานตามภารกิจอย่างต่อเนื่อง รวมถึงได้นำระบบงานและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินเมื่อเกิดวิกฤติ

3. การบริหารจัดการทรัพย์สินและหนี้

กองทุนฯ ได้ศึกษาแนวปฏิบัติการเป็นผู้ถือหุ้นที่ดีและได้จัดทำแผนกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการถือหุ้นในธนาคารพาณิชย์และบริษัทบริหารสินทรัพย์รวม 3 แห่ง ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (KTB) บริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (SAM) และบริษัทบริหารสินทรัพย์กรุงเทพพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) (BAM) โดยปรับบทบาทของกองทุนฯ ให้มีแนวทางการกำกับดูแลกิจการในเชิงรุกมากขึ้น (โครงการ Active Shareholder) เพื่อให้กิจการดังกล่าวมีผลการดำเนินงานที่มั่นคงและสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลที่ดี

ในปีที่ผ่านมากองทุนฯ ได้ติดตามดูแลการดำเนินงานของ SAM อย่างใกล้ชิด โดยผลักดันให้มีการปรับปรุงการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี และได้สนับสนุนให้ SAM ยังคงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือของทางการในการแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนผ่านโครงการคลินิกแก้หนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กองทุนฯ ได้ติดตามการดำเนินการของ BAM ในฐานะผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ภายหลังการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืนและแข่งขันได้

สำหรับการบริหารจัดการหนี้ตามพระราชกำหนดปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. 2555 ในปีงบประมาณ 2564 มีการชำระคืนหนี้ FIDF1 และ FIDF3 รวมทั้งสิ้น 66,853 ล้านบาท เป็นการชำระดอกเบี้ยและค่าบริหารจัดการ 23,299 ล้านบาท และชำระต้นเงินกู้ 43,554 ล้านบาท ทำให้ยอดเงินต้นคงค้างลดลงเหลือ 699,484 ล้านบาท ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2564 ธปท. นำส่งเงินในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีเพื่อชำระหนี้ FIDF3 รวมทั้งสิ้น 26,262 ล้านบาท

อนึ่ง จากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจและประชาชนอย่างรุนแรงและเป็นวงกว้างมากขึ้น เพื่อบรรเทาผลกระทบดังกล่าว คณะกรรมการจัดการกองทุนได้เห็นชอบให้ช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบ ด้วยการผ่อนผันการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ หรือลดจำนวนเงินหรือปรับงวดการชำระเงินงวดออกไปอีก 1 ปี นอกจากนี้ ธปท. ยังได้ขยายระยะเวลาปรับลดอัตราเงินนำส่งจากสถาบันการเงินเข้าบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้เพื่อชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (FIDF Fee) ซึ่งเป็นแหล่งเงินหลักในการชำระหนี้ FIDF1 และ FIDF3 เหลือร้อยละ 0.23 ต่อปี จากร้อยละ 0.46 ต่อปีที่จะสิ้นสุดสิ้นปี 2564 ออกไปจนถึงสิ้นปี 2565 เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถส่งผ่านต้นทุนที่ลดลงไปในการบรรเทาผลกระทบต่อภาคธุรกิจและประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในช่วงที่มีการปรับลด FIDF Fee ดังกล่าว กองทุนฯ ยังคงมีเงินเพียงพอต่อการชำระดอกเบี้ยของหนี้ FIDF1 และ FIDF3 และคาดว่าจะสามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นได้ในปี 2574

นอกจากนี้ เนื่องจากในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการประกาศบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 รวมถึงบทนิยามรัฐวิสาหกิจมีความแตกต่างในกฎหมายหลายฉบับ ดังนั้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง กองทุนฯ จึงหารือสถานภาพของกองทุนฯ ซึ่งเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัยให้ความเห็นเกี่ยวกับสถานภาพของกองทุนฯ ว่าเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาของสถาบันการเงินที่ได้ผลกระทบจากวิกฤติการณ์ทางการเงิน สร้างความมั่นคงและเสถียรภาพให้กับระบบสถาบันการเงิน โดยมีได้ประกอบวิสาหกิจหรือกิจการเชิงพาณิชย์เช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ กองทุนฯ จึงไม่เป็นองค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล ไม่เป็นกิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น และไม่ใช่งานของรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ ประกอบกับกองทุนฯ จัดตั้งขึ้นในธนาคารแห่งประเทศไทย กองทุนฯ จึงมีสถานภาพเช่นเดียวกันธนาคารแห่งประเทศไทยคือมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ และไม่ใช่วิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ดังนั้น กองทุนฯ จึงได้ศึกษาผลกระทบและกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายต่าง ๆ เช่น การเลือกใช้มาตรฐานการบัญชีตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เป็นต้น

สรุปผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ 2564 กองทุนฯ มีกำไรสุทธิ 16,504 ล้านบาท รายได้รวม 16,771 ล้านบาท โดยรายได้ที่สำคัญ ได้แก่ การรับรู้ส่วนแบ่งผลกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม การกลับรายการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของสินทรัพย์ทางการเงิน ขณะที่ค่าใช้จ่ายรวม 267 ล้านบาท สำหรับฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 กองทุนฯ มีสินทรัพย์รวม 259,887 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 16,398 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.73 ขณะที่หนี้สินรวม 17 ล้านบาท และมีเงินกองทุน 259,870 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 16,398 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.74